

CONV 350/02

WG II 14

NOT

från:	Sekretariatet
till:	Arbetsgrupp II
Ärende:	Sammanfattande not från mötet fredagen den 4 oktober 2002 under ordförandeskap av kommissionsledamot Antonio Vitorino

Arbetsgrupp II (stadgan/Europeiska konventionen om de mänskliga rättigheterna) höll sitt femte möte den 4 oktober 2002 kl. 14.30–17.30 under ordförandeskap av kommissionsledamot Antonio Vitorino.

1. Verksamma rättsmedel och enskilda personers möjlighet att få sin sak prövad vid Europeiska gemenskapernas domstol

Ordföranden påminde arbetsgruppen om arbetsdokument nr 21, där man utifrån flera förslag från arbetsgruppens medlemmar och andra konventsledamöter ger en översikt över frågan om rättsmedel och enskilda personers möjlighet att få sin sak prövad vid domstolen i samband med den grundläggande rättigheten till verksamt rättsligt skydd. Ordföranden underströk att denna fråga, även om den förvisso har anknytning till det allmänna temat grundläggande rättigheter, inte har något samband med frågan om ett eventuellt införlivande av stadgan i fördragen eller unionens anslutning till konventionen om de mänskliga rättigheterna.

Arbetsgruppen tog först del av en föredragning av Jacob Söderman, europeisk ombudsman, observatör i konventet, som gällde hans förslag till artiklar om överklaganden (rättsliga och andra) i det konstitutionella fördraget (se dok. 221/02 CONTRIB 76). Jacob Söderman föreslog bl.a. att man i detta fördrag fastställer en skyldighet för medlemsstaterna – en sådan skyldighet som domstolen redan har härlett från artikel 10 i EG-fördraget – att säkerställa att deras nationella domstolar effektivt skyddar de rättigheter som garanteras av unionsrätten. Jacob Söderman föreslog dessutom att ombudsmannen skall få behörighet att föra mål som gäller de grundläggande rättigheterna inför domstolen, och att en rättslig grund skapas för harmonisering av de gemensamma europeiska principerna i förvaltningsrätten.

Arbetsgruppen diskuterade framför allt de tre alternativ som anges i ordförandens arbetsdokument nr 21.

Det stora flertalet talare motsatte sig att ett nytt särskilt rättsligt förfarande inrättas för att skydda de grundläggande rättigheterna (i likhet med "Verfassungsbeschwerde" eller "recurso de amparo", alternativ A i arbetsdokument nr 21). Det framhölls att om stadgan införlivas i det konstitutionella fördraget kommer de rättsmedel som för närvarande erbjuds i unionens system genom artikel 230 fjärde stycket och artikel 234 i EG-fördraget att bli tillgängliga för medborgarna även med avseende på de rättigheter som följer av stadgan, vilket i sig skulle vara av stort värde för skyddet av de grundläggande rättigheterna.

Några medlemmar påpekade att det skulle finnas brister i det rättsliga skyddet, bl.a. till följd av villkoret i den nuvarande artikel 230 fjärde stycket i EG-fördraget enligt vilket den omstridda rättsakten inte bara direkt utan även personligen skall beröra klaganden. Dessa medlemmar föreslog följaktligen en begränsad omformulering i artikel 230 fjärde stycket i EG-fördraget för att avhjälpa dessa brister (alternativ B i arbetsdokument nr 21). Dessutom riktades kritik mot begränsningarna av domstolens behörighet i den nuvarande "tredje pelaren" samt mot bristen på skydd mot handlingar av sådana unionsorgan som Europol.

Å andra sidan förklarade en rad talare att de, utan att vilja förneka att det finns en del brister på vissa punkter, på det hela taget var nöjda med hur det nuvarande rättsmedelssystemet fungerar och varnade för varje större förändring av detta system, särskilt den "arbetsfördelning" mellan den

nationella domaren och gemenskapsdomaren som följer därav. Det sades bl.a. att en sådan större förändring skulle kunna leda till en avsevärt ökad arbetsbörda för domstolen, som kan komma att förlänga förfarandet och således inverka menligt på det effektiva skyddet för medborgarna. I subsidiaritetsprincipens anda visade några talare intresse för möjligheten att i fördraget införa en skyldighet för medlemsstaterna att tillhandahålla verksamma rättsmedel på nationell nivå för de rättigheter som garanteras av unionsrätten (alternativ C i dokument nr 21).

Avslutningsvis ansåg ordföranden att frågan om en omarbetning av artikel 230 fjärde stycket i EG-fördraget och dess institutionella följder måste diskuteras samtidigt med andra aspekter, t.ex. begränsningarna av domstolens behörighet i frågor som rör RIF-området eller domstolskontrollen av subsidiariteten. Enligt ordföranden bör arbetsgruppen därför avstå från att lämna konkreta rekommendationer och i stället uppmärksamma konventet på denna fråga och på de olika bidragen från konventsledamöterna för diskussion vid lämpligt tillfälle.

=====